

Wstępna koncepcja przeprowadzenia diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych, z uwzględnieniem konsultacji z mieszkańcami.

Za **usługi społeczne** przyjmuje się wszelkie działania, czynności skierowane na człowieka, których celem jest kształtowanie i wzbogacanie jego zasobów fizycznych i intelektualnych, w wyniku których oddziaływania tworzy się kapitał ludzki. Zgodnie z ustawą o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych z dn. 19 lipca 2019 r. (Dz.U. 2019 poz. 1818) za usługi społeczne przyjmuje się: politykę prorodzinną, wspieranie rodziny, system pieczy zastępczej, pomoc społeczną, promocję i ochronę zdrowia, wspieranie osób niepełnosprawnych, edukację publiczną, przeciwdziałanie bezrobociu, kulturę, kulturę fizyczną i turystykę, pobudzanie aktywności obywatelskiej, mieszkalnictwo, ochronę środowiska, reintegrację zawodową i społeczną.

I. Sposób i narzędzia diagnozowania potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych i działań wspierających z wykorzystaniem potencjału organizacji pozarządowych.

Istotnym celem opracowania podstawy działania CUS jest przeprowadzenie diagnozy społeczności lokalnej w zakresie zapotrzebowania na usługi społeczne i działania wspierające z wykorzystaniem potencjału NGO. W związku z tym niezbędne jest zaprojektowanie szerokiego planu konsultacji społecznych skierowanego do mieszkańców oraz funkcjonujących NGO. W tym celu w Gminie Bukowsko do mieszkańców zostaną zaproponowane następujące sposoby i narzędzia diagnozowania potrzeb:

1. Analiza Desk Research.
2. Ankiety internetowe CAWI (ang. *Computer-Assisted Web Interview*), papierowe do samodzielnego wypełnienia - SAQ (ang. *self-administered questionnaire*) oraz PAPI (ang. *Paper & Pen Personal Interview*).
3. Spotkania otwarte.
4. Wywiady indywidualne z udzielającymi wsparcia (IDI).
5. Jedną grupę roboczą składającą się z przedstawicieli UG, radnych, sołtysów, pracowników pomocy społecznej oraz ekspertów z Urzędu Pracy oraz PCPR.
6. Spotkanie konsultacyjne.
7. Formularz konsultacyjny papierowy i on-line.

II. Opis badania dostępnej oferty usług społecznych i działań wspierających.

Na podstawie doświadczeń Urzędu Gminy Bukowsko jako skuteczne narzędzia do badania dostępnych usług społecznych i działań wspierających należy uznać bezpośrednio spotkania konsultacyjne, indywidualne wywiady z odbiorcami usług i działań, przedstawicielami władz i pracownikami UG oraz pracownikami instytucji świadczących usługi społeczne (np. OPS) oraz konsultacje on-line. Dlatego też do beneficjentów pomocy zostanie przygotowana ankieta papierowa i on-line. W pierwszym etapie zostanie sformułowana ankieta, która zostanie skierowana do interesariuszy w formie papierowej (tj. będą to ankiety do samodzielnego wypełnienia dostępne w gminie oraz w jednostkach podległych, ankiety typu PAPI) oraz ankiety internetowej CAWI. Zastosowanie mieszanego podejścia pozwoli na uzyskanie wysokiego response rate (stopa zwrotu ankiet). Zastosowanie spotkań otwartych oraz

konsultacyjnych pozwoli na zebranie w jednym miejscu osób o zróżnicowanej wiedzy i opiniach. Tym samym będzie możliwe skonfrontowanie różnych stanowisk, wypracowanie konsensu oraz skonsultowanie różnych rozwiązań. IDI pozwolą na zebranie indywidualnych opinii lokalnych ekspertów oraz władz nt. sytuacji społecznej w Gminie. Grupa robocza będzie miejscem, gdzie lokalni eksperci przedyskutują problemy oraz wypracują projekty możliwych rozwiązań. Konsultacje on-line i papierowe pozwolą włączyć interesariuszy, którzy nie będą mogli włączyć się w proces diagnozowania za pomocą spotkań bezpośrednich.

III. Konsultacje z mieszkańcami.

W celu przeprowadzenia konsultacji społecznych zostanie zastosowanych 7 zasad z kanonu konsultacji społecznych¹: **Dobra wiara; Powszechność; Przejrzystość; Responsywność; Koordynacja; Przewidywalność; Poszanowanie interesu ogólnego.** W związku z ww. informacje o prowadzonych konsultacjach społecznych będą udostępniane interesariuszom na stronach www UG, w tym BIP, na tablicach ogłoszeń oraz słupach ogłoszeniowych, przez sołtysów, poprzez ogłoszenia parafialne, biuletyn gminny i prasę lokalną, materiały drukowane typu ulotki etc. Pierwszym etapem będzie przygotowanie oraz rozdystrybuowanie ankiety do beneficjentów usług społecznych (CAWI oraz SAQ). Link do ankiety będzie dostępny na stronie www UG oraz na stronach jednostek gminy zajmujących się usługami społecznymi, UG zobowiąże sołtysów do informowania mieszkańców, informacje o prowadzonej ankiecie zostaną również zamieszczone w biuletynie Gminy i prasie lokalnej. Poza tym papierowe ankiety typu SAQ zostaną rozłożone w UG i jednostkach gminy wraz z urnami do zbierania. Po zebraniu ankiet nastąpi etap analizy oraz opracowania wyników. W kolejnym kroku opracowane wyniki badań ilościowych staną się do podstawy prowadzenia dyskusji z mieszkańcami. Na spotkaniu otwartym zostaną zaprezentowane wyniki, a także zaprezentowane dalsze kroki konsultacji społecznych. Spotkanie otwarte będzie również momentem zbierania uwag i propozycji od beneficjentów pomocy do prezentowanych treści. Równoległe będą odbywały się IDI z kluczowymi osobami w Gminie. Opinie zebrane w trakcie IDI będą zasileniem i wsparciem w trakcie tworzenia Programu. Po serii ww. spotkań zbierze się grupa robocza, która dokona analizy złożonych uwag i wniosków oraz zaproponuje korekty dokumentu. Skorygowany dokument zostanie poddany pod konsultacje społeczne z wykorzystaniem formularza konsultacyjnego oraz spotkania konsultacyjnego. Zebrane uwagi będą analizowane przez Wójta Gminy Bukowsko przy wsparciu Grupy Roboczej. Ostateczny dokument zostanie poddany radzie gminy do uchwalenia. Wszystkie spotkania z mieszkańcami będą zorganizowane w zasobach lokalowych gminy, przy wyborze miejsca będzie decydowała dostępność dla osób niepełnosprawnych.

¹ <https://kanonkonsultacji.fise.org.pl/>